

Bemærkninger til forslag til ændring af Landstingslov om dyreværn

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Nærværende forslag til ændring af dyreværnsloven sker som led i indsatsen for at styrke veterinær- og fødevareområdet i Grønland. I henhold til koalitionsaftalen er der et politisk ønske om at hjemtage hele veterinærområdet fra Danmark. For at sikre de bedste vilkår for hjemtagelse, er det nødvendigt at fundamentet, der skal bygges videre på er solidt og funktionsdygtigt.

Dyreværnsloven gælder for alle dyr i Grønland. Dette gælder både for kæledyr, slædehunde og landbrugsdyr. Dyreværnslovens overordnede mål er at sikre, at dyr bliver behandlet ordentligt og forsvarligt i henhold til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov. Ved at tilstræbe overholdelse af dette mål sikrer vi gode forhold for vores dyrehold samt sunde produktionsdyr. Sunde produktionsdyr giver bedre kød ved slagtning og dermed et større økonomisk afkast. Slædehunde, der trives, yder mere foran slæden. Samfundsmæssigt er der store fordele at indhente ved at sørge for, at landets dyr ydes den bedst mulige behandling.

I varetagelsen af dyreværnsområdet er det nødvendigt at den rette ekspertise og indsigt er til stede. Bedømmelsen af dyreværnsager bør foretages af dem, som besidder denne ekspertise. Derfor foreslås det, at det fremover er veterinærmyndigheden under Naalakkersuisut, der giver påbud om dyrs behandling i henhold til lovens bestemmelser herom. Herved er det Naalakkersuisuts forventning, at området ydes den påkrævede prioritering.

2. Hovedpunkter i forslaget

2.1 Overførsel af beføjelser fra politiet til Naalakkersuisut

Dyreværnsområdet har igennem flere år båret præg af underprioritering. I yderste konsekvens medfører dette, at ulovlige forhold ikke bliver rettet op grundet manglende konsekvens, samt at frekvensen af anmeldelser om ulovlige forhold falder, da borgerne føler, det er nyttesløst at indgive anmeldelse til myndighederne. Dette er selvsagt uacceptabelt.

Hovedmålet med nærværende forslag er derfor at overføre de beføjelser, som i nugældende dyreværnslov er tillagt politiet, til veterinærmyndigheden under Naalakkersuisut.

Veterinærmyndigheden varetager i forvejen lignende beføjelser i henhold til fødevare- og zoonoselovgivningen samt lovgivningen for slædehunde, hunde og katte. Ved at indføre tilsvarende beføjelser i dyreværnsloven sikres der således ensartethed mellem de forskellige regelsæt samt bedre mulighed for veterinærmyndigheden at sætte ind mod mishandling m.v.

af alle dyr, herunder især landbrugsdyrerne i Sydgrønland. Desuden besidder Veterinærmyndigheden de fornødne faglige kompetencer til at vurdere dyrs velfærd.

2.2 Forbud mod at have seksuel omgang med eller foretage seksuelle handlinger med dyr

Det foreslås, at det nu eksplicit bliver ulovligt at have seksuelt samkvem med dyr. Lignende lovgivning kendes fra blandt andet Sverige, Norge og Danmark. Det svenske forbud findes i djurskyddslagen og indebærer et forbud mod at gennemføre seksuelle handlinger med dyr. Samfundsnyttig virksomhed f.eks. handlinger med et veterinærmedicinsk formål, sædindsamling eller lignende er undtaget fra forbuddet. Det norske forbud findes i den norske lov om dyrevelfærd og indebærer såvel et forbud mod seksuel omgang med dyr som seksuelle handlinger med dyr. Det fremgår af bemærkningerne til den norske lov, at sædtapning, inseminering og andre nødvendige procedurer i forbindelse med avl og reproduktion ikke regnes som seksuelle handlinger. Det danske forbud findes i dyreværnsloven, og indebærer ligeledes et forbud mod at have seksuel omgang med eller foretage seksuelle handlinger med dyr. Det er yderligere fastsat, at dette forbud ikke gælder handlinger, som udføres af veterinærmedicinske eller zootekniske årsager.

I Danmark blev forbuddet indført i 2014 efter længere tids politisk fokus på området som følge af mediernes reportager om dyrebordeller og europæiske sex-turister, der kom til Danmark netop for at benytte sig af disse. Det er imidlertid ikke første gang, at seksuel omgang med dyr har været forbudt i henhold til Dansk lovgivning. Allerede i Kong Christian den femtes Danske Lov af 1683, i lovens 6. bog om misgerninger, fandtes en bestemmelse om ”Omgængelse, som er imod Naturen” (6-13-15). Denne bestemmelse omfattede dog ikke kun seksuelle akter med dyr, men kriminaliserede også mandlig homoseksualitet. Bestemmelsen blev videreført i § 177 i borgerlig straffelov af 10. februar 1866 om ”Omgængelse mod Naturen”. Bestemmelsen udgik i 1930 i forbindelse med reformen af den borgerlige straffelov, og det har således sidenhen ikke været eksplicit forbudt i dansk lovgivning at have seksuel omgang med dyr, når blot dyret ikke led smerte eller overlast ved forholdet, samt at forholdet ikke udgjorde en overtrædelse af andre bestemmelser såsom blufærdighedskrænkelser.

Grønland hjemtog dyreværnsområdet ved lov for Grønland om hunde og dyreværn af 1. januar 1999. Reglerne for dyreværn er sidenhen reguleret ved Landstingslov nr. 25 af 18. november 2003. Den grønlandske dyreværnslov har, modsat den danske, ikke haft samme bestemmelse om, at dyr skal passes forsvarligt og beskyttes mod smerte og lidelse. Dette har alene været anført som en formålsbestemmelse, som dermed reelt har været betydningsløs. I medfør af lovens § 3 har det alene været pålagt dyrets *ejer* at behandle sit dyr omsorgsfuldt og passe det under hensyntagen til dets fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov. Dette efterlader en stor gråzone for så vidt angår menneskers seksuelle handlinger med dyr. Denne gråzone lukkes nu med nærværende forslag.

Nærværende forslag indeholder dog også en ændring af lovens formålsbestemmelse, således at denne nu udformes som en aktiv pligt, som det nu er muligt at sanktionsbelægge. Man kunne derfor argumentere for, at et eksplicit forbud mod seksuel omgang med dyr er overflødig, idet dyr nu skal beskyttes mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Såfremt et menneskes seksuelle forhold med et dyr påfører dyret smerte m.v., ville forholdet derfor kunne sanktioneres efter denne bestemmelse alene.

Det er imidlertid Naalakkersuisuts holdning, at også forhold, hvor det ikke umiddelbart kan godtgøres, at dyret lider overlast, bør være omfattet af forbuddet. Naalakkersuisut lægger her vægt på, at dyr ikke er i stand til selv at sige fra, og at et forhold mellem mennesker og dyr dermed ikke er ligeværdigt. Naalakkersuisut har den opfattelse, at menneskers seksuelle omgang med dyr og det at foretage seksuelle handlinger med dyr grundlæggende må anses for at være i modstrid med den respekt og den omsorg for dyrene, som er og bør være fundamental i alle former for omgang med dyr. Samtidig er der et hensyn at tage til dyrs særart og dermed til dyrenes naturlige adfærd og instinkter. Herudover må et decideret forbud forventes at have en præventiv virkning. Det kan i visse tilfælde være vanskeligt at påvise, at et dyr har lidt overlast på baggrund af en seksuel handling udført af et menneske. Et specifikt forbud vil dermed også kunne bidrage til at løse denne problemstilling. Samtidig vil et forbud sikre, at Grønland ikke bliver det nye ”smuthul” i forhold til problematikken med f.eks. dyrebordeller, som det var tilfældet i Danmark før deres lovændring. Grønland bør ikke fremstå som et land, hvor seksuel udnyttelse af dyr er tilladt.

2.3 Udvidelse af ansvarssubjekt

I forslaget § 1 er der indskrevet en udvidelse af ansvarssubjektet. Før var ansvaret for et dyrs behandling alene pålagt den, som er ansvarlig for dyret, i henhold til § 3. Med den foreslåede ændring af § 1 er det nu enhvers ansvar at behandle dyr ordentligt i henhold til lovens forskrifter. Bestemmelsen svarer bl.a. til den danske dyreværnslovs § 1.

2.4 Strengere sanktionsmuligheder

Med forslaget indføres nu mulighed for strengere sanktioner end blot bødeforanstaltning eller frakendelse af retten til dyrehold m.v.. Erfaringsmæssigt har anstaltsanbringelse en større afskrækkende effekt end blot risikoen for bødeforelæg især henset til, at bødestørrelserne på dyreværnsområdet er meget små. En typisk bødestørrelse for overtrædelse af dyreværnsloven har hidtil været omkring 500 DKK. Alene muligheden for idømmelse af anstaltsanbringelse må dermed forventes at have en vis præventiv effekt.

Herudover ser vi til tider ganske grelle overtrædelser på dyreværnsområdet her i landet, som det bør være muligt at fastsætte strengere sanktioner mod.

2.5 Anbringelse og overdragelse

Det foreslås, at der indføres mulighed for, at de centrale myndigheder kan træffe afgørelse om at anbringe eller overdrage dyr ved videresalg. Denne adgang tænkes anvendt f.eks. ved fårehold, hvor der er sunde dyr, som forholdsvist let kunne overdrages til anden side og derved fortsat være til samfundsnyttig gavn.

Anbringelse vil samtidig være et værn mod, at det strafbare forhold eller handlinger fortsætter, imens sagens undersøgelse og afgørelse finder sted. Der er før set eksempler på, at borgere f.eks. har fået aflivet deres hunde eller ladet dem dø som følge af grov misrøgt, men der er først sket kendelse mere end 2 år efter, at forholdet er blevet anmeldt. Borgeren er herefter blevet idømt forbud mod hold eller omgang med dyr, men har i mellemtiden anskaffet sig nye slædehunde, imens sagen verserede. Hvad skal der stilles op med de nye slædehunde? På nuværende tidspunkt er eneste mulighed for myndigheden at aflive hundene. Med dette nye forslag vil det nu være muligt at fjerne disse hunde både under sagens behandling og efterfølgende overdrage dyrene til en anden ejer, som er i stand til at passe dem forsvarligt i henhold til lovens bestemmelser. Bestemmelsen må derfor betragtes som at have stort samfundsmæssigt udbytte og modvirke ressourcespild.

Forslaget sammenholdt med gældende lov	
<i>Gældende formulering</i>	<i>Forslaget</i>
	§ 1 I Landstingslov nr. 25 af 18. december 2003 om dyreværn foretages følgende ændringer:
Kapitel 1 <i>Lovens formål og anvendelsesområde</i>	1. Inddelingen af bestemmelser under kapitel 1 og 2 udgår, således at kapitel 1 og 2 bliver ét samlet kapitel. Kapitel 3-10, bliver herefter kapitel 2-9.
Kapitel 2 <i>Hold af dyr</i>	
Kapitel 1 <i>Lovens formål og anvendelsesområde</i>	2. Overskriften til kapitel 1 affattes således: ” <i>Generelle bestemmelser om dyreværn</i> ”
§ 1. Landstingslovens formål er at sikre dyr forsvarlig behandling og bedst mulig beskyttelse mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.	3. § 1 affattes således: ”Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.”
	4. Efter § 3 indsættes § 3 a, som affattes således: ”Det er forbudt at have seksuel omgang med eller foretage seksuelle handlinger med dyr, jf. dog stk. 2.

	<p><i>Stk. 2.</i> Forbuddet omfatter ikke handlinger, som udføres af veterinærmedicinske eller zootekniske årsager, herunder i forbindelse med avl og reproduktion, dyreforsøg eller af andre lignende berettigede grunde.”</p>
<p>§ 22. Landsstyret påser overholdelsen af denne landstingslov og regler udstedt i medfør af denne.</p> <p><i>Stk. 2.</i> En dyrlæge, der bliver bekendt med, at et dyr behandles uforsvarligt, skal straks anmelde dette til politiet eller til kommunefogeden. Dette gælder dog ikke, hvis forholdet ikke er groft uforsvarligt og i øvrigt straks rettes.</p>	<p>5. § 22 affattes således:</p> <p>“Naalakkersuisut påser overholdelsen af denne lov og forskrifter udstedt i medfør heraf.</p> <p><i>Stk. 2.</i> En dyrlæge, hundeinspektør eller kommunefoged, der bliver bekendt med, at et dyr behandles uforsvarligt, skal straks anmelde dette til veterinærmyndigheden under Naalakkersuisut. Dette gælder dog ikke, hvis forholdet ikke er groft og i øvrigt straks rettes.</p> <p><i>Stk. 3.</i> En dyrlæge, hundeinspektør eller kommunefoged, der tilser et tilskadekommet eller sygt dyr, skal opfordre den ansvarlige til at lade dyret aflive, hvis det ikke kan helbredes, og det vil medføre unødigt lidelse at lade det leve. Aflives dyret ikke, skal dyrlægen, hundeinspektøren eller kommunefogeden indberette forholdet til veterinærmyndigheden.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Dyrlægen, hundeinspektøren eller kommunefogeden kan aflive dyret straks, hvis den ansvarlige nægter at efterkomme en opfordring efter stk. 2, og hvis det vil medføre unødige alvorlige lidelser for dyret at følge fremgangsmåden i § 23, jf. § 22, stk. 3, 2. pkt.”</p>
<p>§ 23. Behandles dyr uforsvarligt, kan politiet give den ansvarlige påbud om dyrets behandling.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Er dyret sygt eller kommet uhelbredeligt til skade, kan politiet meddele påbud om aflivning, hvis det vil medføre unødigt lidelse at lade det leve.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Politiet kan meddele påbud om, at dyr, der holdes i strid med bestemmelserne i medfør af § 6, nr. 4, om fornødent skal</p>	<p>6. § 23 affattes således:</p> <p>“Behandles dyr uforsvarligt, kan veterinærmyndigheden give den ansvarlige påbud om dyrets behandling.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Efterkommes et påbud efter stk. 1 ikke, kan veterinærmyndigheden sørge for dyrets pasning og kan herunder anbringe dyret et andet sted.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Veterinærmyndigheden kan straks eller senere bestemme, at dyret skal sælges</p>

<p>aflives.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Påbud skal meddeles skriftligt. Inden der meddeles påbud, skal politiet indhente en erklæring fra Landsstyret. Endvidere skal den, der har ansvaret for dyret, have lejlighed til at udtale sig.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Stk. 4 kan fraviges i det omfang, det er nødvendigt for at afværge en væsentlig lidelse for dyret, eller når den ansvarlige ikke er at træffe.</p>	<p>eller aflives, hvis forholdene taler herfor, herunder dyrenes tilstand, udsigten til at ejeren kan passe dyret igen, og udgifterne til dyrets placering andetsteds.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Er dyret sygt eller kommet uheldbrede ligt til skade, kan veterinærmyndigheden meddele påbud om aflivning, hvis det vil medføre unødigt lidelse at lade dyret leve.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Veterinærmyndigheden kan meddele påbud om, at dyr, der holdes i strid med bestemmelserne i medfør af § 6, nr. 4, om fornødent skal aflives.</p> <p><i>Stk. 6.</i> Påbud skal meddeles skriftligt. Den, der har ansvaret for dyret, skal have lejlighed til at udtale sig.</p> <p><i>Stk. 7.</i> Stk. 6 kan fraviges i det omfang, det er nødvendigt for at afværge en væsentlig lidelse for dyret, eller når den ansvarlige ikke er at træffe.”</p>
<p>§ 24. Dyrlægen eller politiet kan aflive dyret straks, hvis det vil medføre alvorlig unødigt lidelse for dyret at følge fremgangsmåden i § 23, stk. 2.</p>	<p>7. § 24 affattes således:</p> <p>“Veterinærmyndigheden kan aflive dyret straks, hvis det vil medføre alvorlig unødigt lidelse for dyret at følge fremgangsmåden i § 23, stk. 2.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Er veterinærmyndigheden forhindret i at udføre aflivningen, kan myndigheden anmode en dyrlæge, en hundeinspektør, kommunefoged eller politiet om at udføre aflivningen.”</p>
<p>§ 25. Aflivning, der foretages i medfør af § 23, stk.2, og stk. 3, eller § 24 sker uden erstatning for dyrets ejer.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Efterkommes påbuddet efter § 23, stk. 1 ikke, kan politiet lade dyret aflive uden erstatning for dyrets ejer.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Den, der har fået et påbud efter § 23, stk. 1-3, kan begære sagen indbragt for domstolene. Anmodning herom skal fremsættes over for politiet inden 14 dage efter, at afgørelsen er meddelt den</p>	<p>8. § 25 affattes således:</p> <p>“Aflivning der foretages med henblik på at beskytte dyr mod unødigt lidelse sker uden erstatning til ejer og på ejers regning.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Anbringelse af dyr andetsteds samt videresalg efter § 23, stk. 3 sker uden erstatning til ejer. Omkostninger forbundet med dyrets anbringelse kan ske for ejers regning.”</p> <p><i>Stk. 3.</i> Den, der har fået et påbud efter § 23, stk. 1-5, kan begære sagen indbragt for</p>

<p>pågældende. Indbringelse for domstolene har ikke opsættende virkning.</p>	<p>domstolene. Anmodning herom skal fremsættes over for veterinærmyndigheden inden 14 dage efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Indbringelse for domstolene har ikke opsættende virkning.”</p>
<p>§ 26. Politiet har, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til et dyrehold. Politiet kan om fornødent tage en sagkyndig med.</p>	<p>9. § 26 affattes således: “Veterinærmyndigheden har, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til et dyrehold med henblik på at sikre overholdelsen af lovens bestemmelser og forskrifter udstedt i medfør heraf.”</p>
<p>§ 27. Det kan medføre bøde at:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) overtræde de i §§ 3-5, § 7, § 8, stk. 1, § 9, og § 11, stk. 1 fastsatte generelle bestemmelser, 2) tilsidesætte de i § 13, stk. 1, §§ 14 og 15 fastsatte regler vedrørende aflivning og operative og lignende indgreb, 3) overtræde de i § 17, 1. pkt., § 18 og § 20 fastsatte bestemmelser vedrørende fremvisning af og handel med dyr, 4) tilsidesætte vilkår i en tilladelse udstedt i medfør af § 8, stk. 2, § 11, stk. 2, og § 17, 2. pkt., 5) undlade at foretage anmeldelse efter § 22, stk. 2, 6) undlade at efterkomme påbud meddelt efter § 23, stk. 1, 2 og 3. <p><i>Stk. 2.</i> I forskrifter, der udfærdiges i medfør af denne landstingslov, kan der fastsættes regler om idømmelse af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Ved grov eller gentagen overtrædelse af bestemmelserne i §§ 3-5, § 7, § 8, stk. 1, § 9, § 11, stk. 1, § 13, stk. 1, § 14, § 15, § 17, 1. pkt., § 18 og § 20 eller i forskrifter, der udfærdiges efter loven, kan idømmes forbud mod enhver form for hold af eller omgang med dyr.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Idømmelse af forbud mod hold af eller</p>	<p>10. § 27 affattes således: “Bøde idømmes den, som:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) overtræder de i § 1, §§ 3-5, § 7, § 8, stk. 1, § 9 og § 11, stk. 1 fastsatte generelle bestemmelser, 2) tilsidesætter de i § 13, stk. 1, §§ 14 og 15 fastsatte regler vedrørende aflivning og operative og lignende indgreb, 3) overtræder de i § 17, 1. pkt., § 18 og § 20 fastsatte bestemmelser vedrørende fremvisning af og handel med dyr, 4) tilsidesætter vilkår i en tilladelse udstedt i medfør af § 8, stk. 2, § 11, stk. 2, og § 17, 2. pkt., 5) undlader at foretage anmeldelse efter § 22, stk. 2, eller 6) undlader at efterkomme påbud meddelt efter § 23, stk. 1-5. <p><i>Stk. 2.</i> I forskrifter, der udfærdiges i medfør af denne Inatsisartutlov, kan der fastsættes regler om idømmelse af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Ved grov eller gentagen overtrædelse af bestemmelserne i § 1, §§ 3-5, § 7, § 8, stk. 1, § 9, § 11, stk. 1, § 13, stk. 1, § 14, § 15, § 17, 1. pkt., § 18 og § 20 eller i forskrifter som udfærdiges efter loven, kan der idømmes forbud mod enhver form for hold af eller omgang med dyr samt idømmes</p>

<p>omgang med dyr, jf. stk. 3, kan ske for bestandigt eller for en tidsbegrænset periode på mindst 1 år. Overtrædelse af et sådant forbud kan medføre bøde.</p> <p><i>Stk. 5.</i> For overtrædelser, der begås af aktie- eller anpartsselskaber, andelsselskaber eller lignende, kan selskabet som sådan idømmes en bøde. Er overtrædelse begået af staten, Hjemmestyret, en kommune eller et kommunalt fællesskab, kan der idømmes staten, Hjemmestyret, en kommune eller et kommunalt fællesskab som sådan bøde.</p>	<p>til anstaltsanbringelse i op til 1 år.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Idømmelse af forbud mod hold af eller omgang med dyr, jf. stk. 3, kan ske for bestandigt eller for en tidsbegrænset periode på mindst 1 år. Overtrædelse af et sådant forbud kan medføre bøde eller anstaltsanbringelse i op til 1 år.</p> <p><i>Stk. 5.</i> For overtrædelser, der begås af aktie- eller anpartsselskaber, andelsselskaber eller lignende, kan selskabet som sådan idømmes en bøde. Er overtrædelse begået af staten, Selvstyret, en kommune eller et kommunalt fællesskab, kan der idømmes staten, Selvstyret, en kommune eller et kommunalt fællesskab som sådan bøde.</p> <p><i>Stk. 6.</i> Bøder der udstedes i medfør af denne lov og forskrifter udstedt i medfør heraf, samt indtægter fra videresalg i henhold til § 23, stk. 3, tilfalder Landskassen.”</p>
	<p>11. Overalt i loven ændres ”Landsstyret” til: ”Naalakkersuisut”, og ”Landstingsloven” til: ”Inatsisartutloven”.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>Inatsisartutloven træder i kraft d. 1. juli 2018.</p>

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget forventes at pålægge en øget forpligtelse for den centrale veterinærmyndighed under Naalakkersuisut. Veterinærmyndigheden er i dag tillagt Veterinær- og Fødevarermyndigheden i Grønland, som på nuværende tidspunkt er placeret under Departementet for Fiskeri og Fangst. Veterinærmyndigheden varetager allerede i et vist omfang forpligtelser i forhold til dyreværnsloven samt de øvrige regelsæt på veterinærområdet, herunder navnlig landstingslov om slædehunde samt hunde- og kattehold, inatsisartutlov om bekæmpelse af zoonoser m.v., landstingsforordning om levnedsmidler, samt de til regelsættene forbundne administrative forskrifter. Der er således ikke tale om et nyt område for veterinærmyndigheden men snarere en overbygning på eksisterende opgaver.

Dette faktum ændrer dog ikke på det forhold, at der er tale om øgede forpligtelser, som kræver overførsel af ressourcer til veterinærmyndigheden for at myndigheden kan varetage sine opgaver på tilfredsstillende og fyldestgørende vis. Opfyldelsen af lovens forpligtelser hænger uløseligt sammen med tilførelse af flere midler, da forslaget ellers må betragtes som

værdiløst hvis ikke veterinærmyndigheden har de rette redskaber og forudsætninger for at kunne løfte den udvidede opgave.

I forvejen er veterinærmyndigheden svært presset på sine arbejdsområder. Myndigheden består af 7 årsværk plus en chef. Veterinærmyndigheden skal servicere hele Grønland både inden for fødevareområdet samt veterinærområdet. Dette inkluderer tilsyn både med slædehundene i hele landet samt tilsyn med landbrugsdyrene i syd. Veterinærmyndigheden har et stort behov for at kunne ansætte flere folk, og dette behov vil vokse, hvis nærliggende forslag vedtages. Samtidig er tilsyn med dyreværn et kerneområde for netop veterinærmyndigheden, og dermed må myndigheden nødvendigvis sættes i stand til at udføre opgaverne på området som beskrevet i forslaget.

Såfremt de nødvendige midler tilføres, vil indsatsen på området samtidig styrkes. Myndigheden vil være i stand til at kunne udføre flere tilsyn uden at gå på kompromis med sine øvrige opgaver og dermed skabe en mere tilstedeværende rolle i samfundet.

Det vurderes, at veterinærmyndigheden har brug for midler til ansættelse af 2 nye årsværk for at kunne varetage de nye opgaver på området og samtidig løfte indsatsen for de eksisterende opgaver. Opgaverne medfører øget administration for centralforvaltningen, hvorfor det ene årsværk skal bruges til ansættelse af en jurist i myndigheden. Der er på nuværende tidspunkt ikke en jurist fasttilknyttet myndigheden, på trods af myndighedens forholdsvise komplekse og mangeartede regelsæt. Opgaverne medfører desuden et behov for øget tilsynsfrekvens, hvorfor det andet årsværk skal bruges til ansættelse af en dyrlæge, der kan udføre de veterinærfaglige vurderinger på området.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget forventes ikke at have konsekvenser for erhvervslivet.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Forslaget forventes at bidrage til øget folkesundhed, i form af højere kvalitet af de lokalt producerede kødprodukter som følge af øget trivsel og velfærd på dyreværnsområdet.

6. Konsekvenser for borgerne

Forslaget forventes at klarlægge veterinærmyndighedens opgaver og tilstedeværelse for borgerne og derved skabe øget tryk og tilgængelighed.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have andre væsentlige konsekvenser.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Følgende myndigheder har fået forslaget i høring i perioden xx.xx til xx.xx.

...

Forslaget har samtidig været offentliggjort på høringsportalen for Naalakkersuisut.

Efter endt høringsperiode har følgende parter afgivet høringssvar:

...

Specielle bemærkninger

§ 1

Nr. 1 og Nr. 2

Inddelingen af bestemmelser under henholdsvis kapitel 1 og 2 udgår, således at de 2 kapitler bliver til ét samlet kapitel. Overskriften til det nye kapitel 1 bliver ”Generelle bestemmelser om dyreværn”, og nummereringen af efterfølgende kapitler bliver tilsvarende fremrykket således at kapitel 3-10 herefter bliver kapitel 2-9.

Nr. 3

Ordlyden af § 1 svarer nu til den formulering, som blev forslået af justitsministeriets kommissorium ved betænkning nr. 1151/1988.

§ 1 er sammen med § 3 den generelle norm, der fastsætter, hvordan dyr skal behandles. De øvrige bestemmelser om behandling af dyr, der fastsættes i medfør af dyreværnsloven og de dertil knyttede administrative forskrifter, skal alle ses i lyset af § 1 og § 3.

Bestemmelsen i § 1 indeholder dels et krav om, at dyr skal behandles forsvarligt, dels et krav om den bedst mulige beskyttelse af dyret mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Med udtrykkende smerte, lidelse og angst refereres der både til den fysiske, mentale og anden påvirkning, som et dyr kan blive udsat for. Med udtrykket varigt mén strækkes beskyttelsen videre end til smerte. Der tænkes herved på den varige skade, som et dyr kan blive udsat for. Efter bestemmelsen er det således strafbart at behandle dyr på en måde, der medfører at dyret får varigt mén, selv om behandlingen ikke medfører smerte. Endelig skal dyret beskyttes bedst muligt mod væsentlig ulempe. Med kravet om, at ulempen skal være væsentlig, er den

blotte ulempeforvoldelse ved for eksempel øremærkning og enkeltstående blodprøveudtagning undtaget fra bestemmelsens anvendelsesområde.

I udtrykket ”bedst muligt” indeholdes en erkendelse af, at det ikke i alle måde er muligt at undgå at påføre dyr smerte m.v. Efter bestemmelsen er det dog altid strafbart at påføre dyr en lidelse, som burde være undgået.

I henhold § 1 er det yderligere ikke tilladt, at:

- slå dyr med genstande, der er egnede til at volde dyret beskadigelser eller stærk smerte,
- anvende afsvidning af dyrs hårlag i stedet for klipning eller for at dræbe utøj,
- overdrage udslidte heste til andet end slagting, og lignende,
- unddrage dyr muligheden for at trække vejret i kortere eller længere tid, eller udsætte dem for voldelige handlinger som opdragende foranstaltning.

Listen skal ikke anses for udtømmende men alene som eksempler på forhold, der vil være omfattet af bestemmelsen.

I kriminalloven findes bestemmelser om foranstaltninger for at hensætte en anden person i en hjælpeløs tilstand eller for at forlade en person, man har i sin varetægt, i en sådan hjælpeløs tilstand. § 1 dækker tilsvarende gerningsindhold for så vidt angår dyr. Det kan blandt andet have betydning for påkørsel eller anskydning af dyr. Ved påkørsel er det ikke nødvendigvis påkrævet, at den som påkørte dyret selv standser og yder dyret hjælp. Det kan således være tilstrækkeligt at vedkommende tilkalder hjælp. Ansvarsgrundlaget må som altid vurderes ifølge den konkrete situation. Så vidt det er muligt bør den, som har påkørt, anskudt, eller i øvrigt påført et dyr skade, forsøge at yde den fornødne hjælp, herunder sørge for at dyret aflives så hurtigt og smertefrit som muligt, såfremt omstændighederne taler herfor.

§ 1 finder også anvendelse i de tilfælde, hvor f.eks. tamdyr bliver brugt til jagt eller jagttræning. Det kan eksempelvis være tilfældet, når en færeholder eller rensdyravler tilbyder betalingsjagt på sine får eller rener til turister eller andre, der måtte have en interesse heri. Sådanne forhold er klart strafbare i henhold til § 1.

Nr. 4

Den foreslåede bestemmelse i § 3 a, stk. 1, indebærer et forbud mod at have seksuel omgang eller foretage seksuelle handlinger med dyr, uanset om dyret i den forbindelse lider skade eller ej.

Bestemmelsen omfatter alle personer, og dermed ikke kun dyrets ejer.

Bestemmelsen omfatter alle handlinger, hvor menneskets brug af dyret sker for at opnå seksuel tilfredsstillelse i en eller anden form. Handlingen skal dermed have haft et seksuelt

præg og være af en sådan karakter, at den vil være egnet til at vække eller tilfredsstille menneskets seksuelle drift. Det er dog uden betydning for bedømmelsen af, hvorvidt bestemmelsen er overtrådt, om handlingen har medført tilfredsstillelse af den seksuelle drift eller ej.

Seksuel omgang med dyr omfatter fysisk berøring af dyrets kønsorgan eller af dyrets krop med menneskets kønsorgan. Dette indebærer konkret, at forbuddet vil omfatte penetration af dyrets vagina eller anus med menneskets kønsorgan, anden kropsdel eller genstand. Derudover omfattes et dyrs penetration af et menneskes vagina eller anus med dyrets kønsorgan. Seksuelle handlinger med dyr omfatter bl.a. oral stimuli af dyrets kønsorgan eller andre erogene zoner, samt at dyr oralt stimulerer menneskets kønsorgan eller andre erogene zoner. Endelig omfatter forbuddet f.eks. det forhold, at et menneske ved hjælp af hænder, andre kropsdele eller genstande stimulerer dyrets kønsorgan, eller lader dyret stimulere menneskets kønsorgan.

Visse handlinger vil i medfør af den foreslåede § 3 a, stk. 2, dog være undtaget fra forbuddet, som det er beskrevet ovenfor. Det drejer sig om handlinger med et generelt veterinærmedicinsk eller zooteknisk præg, herunder vaginale undersøgelser med henblik på sygdomsdiagnostisk, sædindsamling og inseminering eller andre nødvendige procedurer i forbindelse med avl eller andre lignende nødvendige handlinger f.eks. i forbindelse med dyreforsøg, under forudsætning af at reglerne og principperne om forsøg med dyr er overholdt eller ved kastration eller sterilisation af dyr. Der vil her være tale om samfundsnyttig virksomhed, f.eks. virksomhed som er nødvendig for, at besætningsejeren kan drive virksomhed med hold af dyr, og som sker under kontrollerede forhold, og i vidt omfang udføres af personer med særlige kompetencer. Sådanne handlinger foreslås i § 3 a, stk. 1, undtaget fra forbuddet. Det betyder samtidig, at der vil kunne produceres film og fotos af de nævnte handlinger til brug for instruktionsmateriale, uden at dette vil være omfattet af forbuddet i den foreslåede § 3 a, stk. 1. Endvidere vil handlinger som udføres af lignende berettigede grunde, f.eks. privatpersoners pleje af dyrs kønsorgane i forbindelse med eller som forebyggelse af sygdom, være undtaget fra forbuddet.

Med forslaget om at forbyde seksuel omgang med og det at foretage seksuelle handlinger med dyr er det ikke kun selve den seksuelle handling, der kan straffes, men også det at medvirke til, at andre mennesker har seksuel omgang med eller foretager seksuelle handlinger med dyr.

Ifølge kriminallovens § 13, omfatter den for en lovovertrædelse givne straffebestemmelse alle, der ved tilskyndelse, råd eller dåd har medvirket til gerningen. Medvirken til overtrædelse af den foreslåede § 3a, stk. 1 vil bl.a. kunne være brug af dyr i sexshows, hvor en person medvirker til, at en anden person enten har seksuel omgang med eller foretager seksuelle handlinger med dyr, og hvor der er en eller flere tilskuere tilstede. Der kan også være tale om udlån af et eller flere dyr til personer, der har seksuel omgang med eller foretager seksuelle handlinger med dyr, uanset om der betales for lån af det eller de

pågældende dyr eller ej. Medvirken til overtrædelse af den foreslåede § 3 a, stk. 1 vil også kunne foreligge, såfremt en person driver et dyrebordel, og i den forbindelse for vindings skyld stiller et eller flere dyr til rådighed for en eller flere personer, der en eller flere gange har seksuel omgang med eller foretager seksuelle handlinger med dyr. Medvirken til overtrædelse af den foreslåede § 3 a, stk. 1 vil også kunne udgøres af fremstilling af dyrepornografisk materiale forstået som film og fotografier af en eller flere personer, der har seksuel omgang med eller foretager seksuelle handlinger med dyr. Sådan medvirken kan f.eks. bestå i at være involveret i den umiddelbare produktion af sådanne film eller fotografier eksempelvis ved at bidrage til indspilning af en film eller optagelse af fotografier, herunder som fører af et kamera, lyd- eller lyssætning. Fremstilling af tegninger eller animerede produktioner, der afbilder det at have seksuel omgang med dyr eller foretage seksuelle handlinger med dyr, vil derimod ikke være omfattet af den foreslåede § 3 a, stk. 1. Ligeledes vil også billeder, filmisk materiale, tegninger, animeret materiale eller andet, der afbilder dyr, der har seksuel omgang med eller foretager seksuelle handlinger med andre dyr, eller som afbilder dyrs genitalier falde udenfor den foreslåede § 3 a, stk. 1.

Nr. 5

Bestemmelsen fastsætter skærpet anmeldepligt for dyrlæger samt andre fagpersoner. Den foreslåede ændring indebærer, at anmeldelse fremover skal sendes til den centrale veterinærmyndighed under Naalakkersuisut. Der er ikke anmeldepligt, såfremt forholdet ikke er groft, samt at forholdet straks rettes, f.eks. i de tilfælde hvor et dyr ikke får tilstrækkeligt foder eller vand, og ejer straks stiller vand og mad frem til dyret, eller at sammenfiltrede lænkekæder straks rettes.

Undladelse af anmeldelse er sanktionsbelagt, jf. forslaget § 27, stk. 1, nr. 5.

Pligten til at anmelde sådanne forhold gælder alene for dyrlæger, de kommunale hundeinspektører, samt kommunefogederne. Denne begrænsning er fundet naturlig under hensyn til de forpligtelser, disse fagpersoner i øvrigt oppebærer som tilsynsførende på dele af dyreværnsområdet særligt i slædehundedistrikterne. Det vil være for vidtgående at pålægge andre en tilsvarende pligt.

Hensigten med bestemmelsen er i første omgang at give en vis støtte til de nævnte persongrupper, som konstaterer, at et dyrehold bliver misrøgtet, og som af hensyn til forholdet mellem ham og dyreejeren kunne være tøvende med at anmelde forholdet.

Pligten gælder som nævnt ikke ubetinget. Mindre grove forhold, der rettes straks, er ikke anmeldepligtige.

Er dyret i en tilstand, hvor det bør aflives, skal den anmeldepligtige opfordre den ansvarlige til at lade dyret aflive, hvilket skal ske straks eller inden for en meget kort frist. Aflives dyret

ikke inden for denne frist, skal den anmeldepligtige indberette forholdet til veterinærmyndigheden. Herefter følges fremgangsmåde i § 23.

Hvis det vil medføre unødige, alvorlige lidelser for dyret, at aflivning udskydes til et tidspunkt efter, at der er givet påbud i overensstemmelse med § 22, stk. 2, kan den anmeldepligtige efter stk. 3. aflive dyret straks. Aflivning skal foretages i henhold til dyreværnslovens bestemmelser herom, samt i henhold til forskrifter om aflivning, som er udstedt i medfør af denne.

Nr. 6

Stk. 1.

Bestemmelsen bemyndiger nu den centrale veterinærmyndighed under Naalakkersuisut til at give den ansvarlige påbud om dyrets behandling.

Et påbud kunne for eksempel være påbud om, at dyrene fodres, vandes, plejes, behandles for sygdom, eller at dyret aflives, jf. stk. 4. Et påbud kunne også indeholde et krav om, at dyret ikke anvendes i en periode, f.eks. at en hest ikke må rides i en periode på 4 måneder, eller at en slædehund ikke må anvendes til løb og slædetræk, hvis dyrets ernærings- eller helbredstilstand gør det påkrævet. Listen er ikke udtømmende, men skal alene ses som eksempler på den type påbud, veterinærmyndigheden kan udstede.

Det vil som regel være de anmeldepligtige i henhold til § 22, stk. 2, der henleder veterinærmyndighedens opmærksomhed på, at et dyr behandles uforsvarligt. Men enhver kan i øvrigt anmelde et forhold til veterinærmyndigheden, ligesom veterinærmyndigheden af egen drift kan tage et forhold op.

Stk. 2

Hvis et påbud efter stk. 1 eller stk. 4 ikke efterkommes, kan veterinærmyndigheden sørge for dyrets pasning, herunder anbringe dyret et andet sted. Det vil ikke altid være muligt at omplacere dyr på denne måde grundet de forhold der er i Grønland. Såfremt der er mulighed for det og forholdet i øvrigt tilsiger det, kan veterinærmyndigheden dog træffe afgørelse om at dyret eller dyrene skal anbringes et andet sted, f.eks. hos en nabo, eller på nabogården hos fåreholderne eller endda, hvis det er muligt, hos de lokale kommunale forvaltninger, hvis der ellers er de fornødne faciliteter. Der må i hvert tilfælde hvor denne bestemmelse tænkes taget i brug ske en konkret afvejning, hvor dyrets interesser holdes op mod de praktiske omstændigheder, herunder muligheder og forhindringer i forbindelse med fragt af dyrene til det sted, hvor de skal anbringes samt udgifter forbundet hermed, og det mål der søges opnået. Denne afvejning kan også udmunde i, at det findes mere forsvarligt at aflive dyret på stedet fremfor at udsætte det for stress ved at blive flyttet, og det vil være uforsvarligt fortsat at lade det forblive i ejers varetægt, jf. stk. 3.

Der er ikke fastsat tidsfrister for, hvornår veterinærmyndigheden skal gribe ind. Det vil afhænge af en konkret vurdering af, hvor lang tid der kan gå. Hensigten med reglerne er at sikre, at der gribes hurtigt ind. I nogle tilfælde kan der gribes ind straks efter påbuddet, idet det kan konstateres, at den, der har ansvaret for dyret, intet vil foretage sig. Der bør som regel i påbuddet gives den ansvarlige en kortere frist til at foretage det fornødne.

Stk. 3

Bestemmelsen skal sammenholdes med stk. 2.

Veterinærmyndigheden kan herefter straks eller senere bestemme, at dyret skal sælges eller aflives, hvis forholdene taler herfor. Er det således for eksempel klart, at ejer ikke kan passe dyret igen, kan veterinærmyndigheden træffe afgørelse om at dyret skal sælges.

Bestemmelsen kan f.eks. tænkes anvendt hvis en fåreholder forlader sin gård i utide eller på anden vis misrøgter sine pligter i forhold til sine dyr. Fejler dyrene ikke noget nævneværdigt og er de ellers egnede til videreoverdragelse, kan veterinærmyndigheden sælge dyrene videre.

Stk. 3 skal ses som et større indgreb, og der skal derfor foreligge særlige omstændigheder for at tage denne i brug. Sådanne omstændigheder er der givet eksempel på i selve bestemmelsens ordlyd, jf. ”dyrenes tilstand”, ”udsigten til, at ejeren kan passe dyret igen”, og ”udgifterne til dyrets placering andetsteds”. Opremsningen er ikke udtømmende, men skal ses som eksempler på forhold, der kan tillægges vægt.

Beslutning om aflivning efter denne bestemmelse kan træffes uanset, der ikke gives påbud om aflivning. Der kan tænkes situationer, hvor det kan konstateres, at det vil være umuligt at få dyret anbragt og passet forsvarligt. Dertil skal de rent praktiske omstændigheder tages i betragtning som nævnt ovenfor.

Udgifter til anbringelse kan ske for ejers regning, jf. § 25, stk. 2, 2. pkt. Anbringelse samt aflivning af dyr sker uden erstatning til ejer, efter § 25, stk. 2, 1. pkt. Afvejningen af hvorvidt ejer skal pålægges udgifter i forbindelse med anbringelse må bero på en konkret vurdering, hvor bl.a. forholdets grovhed tillægges vægt. Hvis ikke udgifterne til dyrets anbringelse afholdes af ejer, afholder veterinærmyndigheden udgifterne forbundet hermed eller træffer eventuelt afgørelse om dyrets aflivning hvis det vil være uforsvarligt at lade det forblive hos ejeren.

Stk. 4

Bestemmelsen skal sammenholdes med stk. 1.

Veterinærmyndigheden kan således meddele påbud om aflivning, hvis det vil medføre unødigt lidelse at lade dyret leve. Det er ejeren eller den, der er ansvarlig for dyret, som skal sørge for at påbuddet efterkommes. Påbuddet kan fastsættes som et straks-påbud eller påbud med en tidsfrist. Tidsfristen bør som udgangspunkt være ganske kort. Hvor kort fristen skal være må afhænge af en konkret vurdering, men henset til bestemmelsens anvendelsesområde må det

formodes, at en frist skal sættes til højst et par timer efter meddelelse eller inden for samme døgn.

Stk. 5

Bestemmelsen skal sammenholdes med stk. 1.

Veterinærmyndigheden kan således meddele påbud om aflivning af dyr, der holdes i strid med bestemmelserne udstedt i medfør af lovens § 6, nr. 4. De nærmere bestemmelser herom er bl.a. oplistet i Selvstyrets bekendtgørelse om forbud mod hold af visse dyr.

Stk. 6

Bestemmelsen indeholder de formelle krav, der skal være opfyldt i forbindelse med meddelelse af et påbud. Påbuddet skal efter bestemmelsen meddeles skriftligt, og parten skal have mulighed for at udtale sig. Påbuddets udarbejdelse skal også i øvrigt følge sagsbehandlingslovens bestemmelser om bl.a. begrundelse.

Det faktum, at påbuddet skal meddeles skriftligt, forhindrer ikke veterinærmyndigheden i at udstede straks-påbud. Veterinærmyndigheden kan f.eks. på stedet udfærdige påbud og indhente udtalelse fra parten og derefter med det samme træffe afgørelse om påbud, ligesom det kan fastsættes, at påbuddet skal følges med øjeblikkeligt og uden ophold.

Stk. 7

Bestemmelsen fastsætter, at reglerne om skriftlighed og indhentning af udtalelse m.v. som fastsat i stk. 6 kan fraviges, såfremt forholdets natur taler herfor. Dette er tilfældet, såfremt eksempelvis aflivning ikke kan udsættes, da det vil medføre dyret væsentlig lidelse, såfremt aflivning skulle afvente udtalelse fra den ansvarlige, eller den ansvarlige ikke er at træffe. Bestemmelsen skal betragtes som en nødforanstaltning, der sikrer, at dyr beskyttes bedst muligt mod smerte m.v. i henhold til forslagens § 1.

Nr. 7

Stk. 1

Bestemmelsen indebærer, at veterinærmyndigheden kan foretage aflivning af dyr straks, såfremt det vil medføre unødige, alvorlige lidelser for dyret, at aflivning udskydes til et tidspunkt efter, at der er givet påbud i overensstemmelse med stk. 4.

Stk. 2

Veterinærmyndigheden er ikke til stede i alle Grønlands byer og bygder, og rejsetid i Grønland kan nogen gange strække sig over flere dage afhængig af vejrforhold og flyveplaner. Det foreslås derfor, at veterinærmyndigheden får mulighed for at samarbejde med de lokale forvaltninger ved at kunne anmode dem om at forestå aflivning, såfremt veterinærmyndigheden er forhindret i selv at udføre aflivningen. Aflivningen sker fortsat uden erstatning til ejer og for ejers regning, men veterinærmyndigheden kan afholde udgifterne forbundet hermed for de lokale instanser og sidenhen opkræve dem hos den ansvarlige.

Nr. 8

Stk. 1

Bestemmelsen fastsætter, at aflivning i henhold til lovens bestemmelser om at beskytte dyr mod unødige lidelser sker uden erstatning til ejer. Derudover sker aflivning nu også på ejers regning. Bestemmelsen er udvidet for at sikre, at de lokale og centrale myndigheder kan få deres omkostninger i forbindelse med aflivning dækket. Ud fra en rimelighedsbetragtning må det være den, som er ansvarlig for at have overtrådt lovens bestemmelser, som må afholde udgifterne forbundet hermed. Dette gælder, uanset om forseelsen er begået bevist eller ubevist. Når man anskaffer sig dyr, og især når man som erhvervsdrivende holder et større antal dyr, må det forventes, at man sætter sig ind i hvad der påkræves for at holde disse dyr forsvarligt.

Det er kun de faktiske udgifter, der kan opkræves.

Stk. 2

Bestemmelsen fastsætter, at anbringelse samt videresalg af dyr sker uden erstatning til ejer. Dette sker efter de samme principper som i stk. 1. Den, som har overtrådt loven, skal ikke erstattes for sin forsømmende adfærd. Derudover fastsætter bestemmelsen, at anbringelse kan ske for ejers regning.

Omkostningerne forbundet med anbringelse kan alt efter de lokale forhold og størrelsen af det dyrehold, der skal anbringes, udmunde i ganske betragtelige summer. Der må derfor foretages en konkret vurdering, hvor både de dermed forbundne udgifter samt grovheden af forholdet tillægges vægt. Bestemmelsen skal desuden sikre, at de tilsynsførende myndigheder kan få dækket deres omkostninger forbundet med anbringelse.

Stk. 3

Bestemmelsen fastlægger proceduren, såfremt den, der har fået meddelt påbud, ønsker at indbringe sagen for domstolene. Såfremt dette er tilfældet, skal der fremsættes anmodning herom for veterinærmyndigheden inden 14 dage efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Derefter bortfalder indsigelsesretten. Samtidig fastsættes det, at indbringelse for domstolene ikke har opsættende virkning, og påbud derfor vedbliver at være i kraft og skal følges, indtil sagen er endelig afgjort.

Nr. 9

Bestemmelsen bemyndiger den centrale veterinærmyndighed under Naalakkersuisut, herunder dennes ansatte, til uden retskendelse men mod forevisning af behørig legitimation at få adgang til et dyrehold. Bestemmelsen skal benyttes såfremt det skønnes nødvendigt og skal i øvrigt anvendes i henhold til proportionalitetsprincippet. Dernæst skal bestemmelsen anvendes med henblik på at sikre overholdelsen af lovens bestemmelser eller regler fastsat med hjemmel i administrative forskrifter, som er udstedt i medfør af loven.

Bestemmelsen giver veterinærmyndigheden adgang til ethvert dyrehold, dvs. ethvert sted, hvor der holdes et eller flere dyr. Bestemmelsen finder anvendelse på såvel hold af landsbrugsdyr og dyr der holdes i andet erhvervsøjemed og hold af kæledyr. Veterinærmyndigheden kan om fornødent anmode politiet om assistance.

I de fleste tilfælde må det forventes, at en dyreejer vil give veterinærmyndigheden adgang til sine dyr, såfremt veterinærmyndigheden begærer dette. I nogle tilfælde er det imidlertid ikke muligt at få ejerens tilladelse, enten fordi han ikke er til stede, eller fordi han ikke ønsker at samarbejde. Indhentelse af en retskendelse vil da kunne forsinke den påkrævede indgriben unødigt og dermed påføre dyrene en lidelse, som burde være undgået.

Bestemmelsen svarer i øvrigt til den bemyndigelse veterinærmyndigheden også er tillagt i henhold til landstingsforordning om levnedsmidler, landstingslov om slædehunde samt hunde og kattehold og inatsisartutlov om bekæmpelse af zoonoser, m.v.

Bestemmelsen skal anvendes under hensyntagen til det mål, der tænkes opnået. Bestemmelsen finder derfor anvendelse, såfremt det må anses som et nødvendigt og påkrævet skridt for at beskytte dyr. Anvendelsen kan sammenkobles med de mål og pligter, som er oplistet i lovens § 1 og 3.

Nr. 10

Bestemmelsen fastsætter sanktionsmuligheder for overtrædelser m.v. af lovens bestemmelser.

Da frakendelse i f.eks. landbrugs- og fangerforhold kan være af ganske indgribende betydning for den dømte, bør frakendelse i sådanne sager kun ske, hvis det udviste forhold og oplysningerne i øvrigt giver grundlag for at antage, at der foreligger en nærliggende risiko for gentagelse.

Som anført i stk. 4 er idømmelse af forbud mod hold af eller omgang med dyr sanktioneret ved bøde. Det er forventningen, at bøderne her vil være væsentligt større end bøderne idømt efter § 27, stk. 1 og 2.

Samtidig indføres der nu mulighed for idømmelse af anstaltsanbringelse. Det må anses som en ganske vidtgående foranstaltning og bør derfor som udgangspunkt kun anvendes i tilfælde af grove eller gentagne overtrædelser. Navnlig kan anstaltsanbringelse tænkes anvendt i tilfælde af § 3 a, da sådanne overtrædelser altid må anses som grove. Samtidig kan et anstaltsophold have en vis rehabiliterende effekt på den anbragte og kan derved bidrage til den anbragtes bedring og derved forebygge fremtidige lovovertrædelser.

Nr. 11

Det foreslås, at forslaget's titler gøres tidssvarende ved at indføre benævnelserne ”Naalakkersuisut” og ”Inatsisartutlov”.

§ 2

Det foreslås, at Inatsisartutloven træder i kraft d. 1. juli 2018.